Ander Balázs

PUSZTULUNK, VESZÜNK…

Trianon kapcsán

Az emlékezet- és nemzetpolitika ideológiával terhelt terepén könnyen a diskurzusmező *non-pc* szereplőjévé válik bárki, aki akár halványan is utalni mer arra, hogy noha az első világháborút kétségkívül elvesztettük, de a csonkítás ilyesfokú brutalitása egyáltalán nem volt fátumszerű. Márpedig ha nem egyedül a vakvégzet, nem csupán a „balszerencse" a kataklizmaszerű összeomlás oka, akkor jogos – ha nem is a boszszúkeresés szándékával, de legalább a történelmi hűség kedvéért – igazat adni azoknak, akik a trianoni tragédia gyászos századik évfordulóján számvetést készítve voltak bátrak kimondani, hogy bár a katasztrófa okai évszázados népesedési folyamatok mélységeibe nyúlnak, voltak egyéb felelősök is.

Persze ilyenkor menetrend szerint érkezik a magát egyedül hitelesnek tartó politikailag korrekt szcéna dühös vagy lesajnáló anatémája, és a „délibábos"/„szélsőséges" címke leprabélyegét kockáztatja mindenki, aki akár ezer és ezer oldalnyi hiteles levéltári forrásanyag birtokában, de eltér a fősodratú narratívától. Ennek legfőbb vastörvénye, hogy szó se essék az ezeréves magyar államot kérlelhetetlenül gyűlölő, az államellenes szervezkedés minden praktikáját bevető belső politikai erőkről, valamint a mögöttük meghúzódó, valóban szélsőséges felforgatókról, a Martinovics-páholy vagy a Galilei-kör veszetten kereszténységellenes, patologikusan tradíciógyilkos intellektuális söpredékéről. Azokról, akik munkálkodásuk során sajátos szentírásként tekintettek arra az uszító filozófiára, amit Brătianu román miniszterelnök 1920. július elsején, a bukaresti országgyűlésben elhangzott szavai tükröznek a leghívebben: *„Nem nyughatunk addig, míg a magyar népet gazdaságilag és katonailag teljesen tönkre nem tesszük, mert mindaddig, míg Magyarországban az életképességnek a szikrája is van, mi magunkat biztonságban nem érezhetjük."*

Cseréljük ki nyugodtan a román államférfi nevét az 1918–19-es felfordulás valamelyik illusztrisáéra, s megkapjuk a gyakorlatban megvalósuló programot: a totális nemzetvesztést.

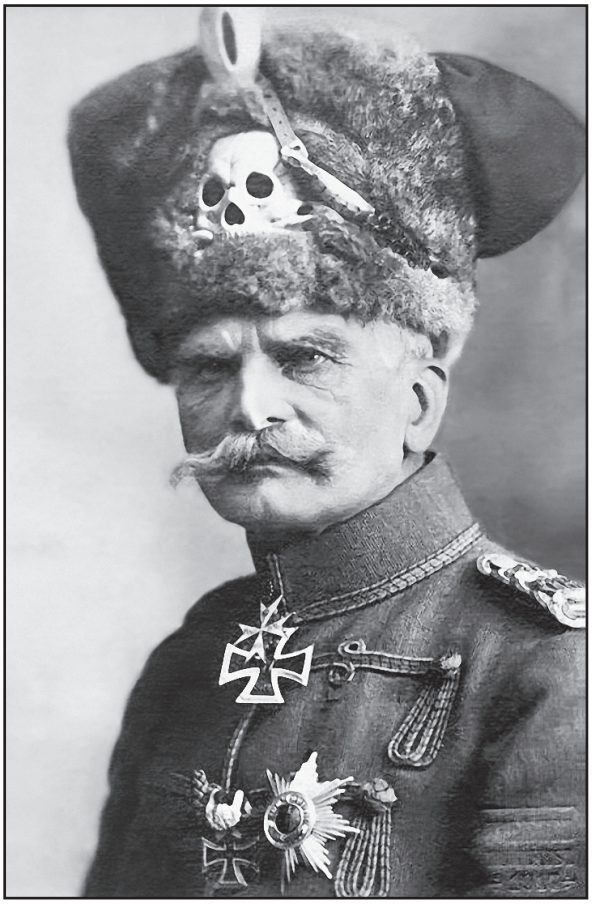
Gömbös Gyula, a fiatal vezérkari százados '18 őszén Wekerle Sándor miniszterelnöknek így írt egy levelében: *„A monarchia hadseregei az összes harctereken még mindig harcképes állapotban vannak és ma mindenütt az ellenség földjén állanak. Ha megőrizzük nyugodtságukat, ha a magyar érdekeknek megfelelően az Adria és Dnyeszter közötti magyar csapatok felett magyar főparancsnokság veszi át a vezetést, és ha a magyar honvédelmi miniszter a mögöttes ország magyarországi részét egészen bevonja parancsadási körletébe, ha behívja a soron kívüli felmentetteket, és ha a hadsereg-főparancsnokság a fölös számú magyar harcegységeket rendelkezésünkre bocsátja, akkor magyar szempontból a helyzet még megmenthető."*

Nos, a fővárosi csatornák által felböfögött kanálisforradalmárok tettek róla, hogy a helyzet magyar szempontból menthetetlenné váljon.

A saját utópizmusának ostobaságától megrészegült, a nemzeti hagyományok eliminálását célul tűző körök által bazári majomként dróton rángatott, degenerált vörös gróf, Károlyi Mihály hadügyminisztere, a később szerb zsoldba szegődött Linder Béla hírhedten delíriumos szentenciája szerint: *„Ezer évek tradícióit, ezer évek szolgaságát, ezer évek zsarnokságát kellett romba dönteni. Ehhez ötéves háború kellett, ehhez ezer és ezer halál kellett, hogy egy új győzelmes élet támadjon fel belőle. Ez az új győzelmes élet a pacifizmus jegyében születik meg… Nem kell hadsereg többé! Soha többé katonát nem akarok látni!"*

Ennek az öngyilkos szellemiségnek a jegyében csavarták ki a fegyvert, a Magyarországot már az első – 1916-os – román betörés alkalmával is megmentő, a háború végén ágyúkkal alaposan felszerelt, intakt német csapataival hazafelé vonuló Mackensen tábornok kezéből. Ennek az árulásnak a forgatókönyvét megvalósítva vetették házi őrizetbe a világháború legvitézebb alakulatának katonáit, a somogyi 44-es gyalogezred híres *„rosseb-bakáit"* teljes rendben és fegyverzettel hazavezető, a Horthy által később tábornoki ranggal jutalmazott Bauer Gyulát, született Jakov ben Cvít, a somogyi katonái által rajongva szeretett, kiemelkedő képességű harctéri parancsnokot.

Máig élnek a hamis érvek, miszerint nem követhettük a törökök – legalább saját etnikai területeiket sikerrel védelmező – atatürki útját, miközben az elárult Székely Hadosztály hősi példája igenis bizonyságát adja, hogy a vériszamos négy és fél év lövészárokküzdelmei után, a bénult anarchiában is voltak, akik tudták, hogy mi a nemzet érdeke, s aszerint cselekedtek. Máig élnek a hamis érvek, miszerint a Monarchia soknemzetiségű hadseregéből

Ludwig Friedrich August von Mackensen (1849–1945)

nem lehetett volna önálló magyar alakulatokat formálni, miközben a szintén a Monarchia hadseregében szolgáló – ámbár különösebb hadi erényeket történelmi hagyományaikhoz ragaszkodva ezúttal sem különösebben csillogtató – csehekből mégiscsak sikerült olyan légiókat szervezni, amelyek nekiindulhattak, hogy Masaryk gyarmatosító szándékainak eleget téve masírozzanak a Felvidékre.

A haláltusában agonizáló, körös-körül idegen fegyverek által fenyegetett ország alkoholista hadügyminisztere után még rémisztőbb alakok másztak elő a forradalmi Budapest kloákarendszerének bugyraiból. A Kun Bélák,

a Pogány-Schwartzok, a Szamuelyk egyre serényebben ásták mind mélyebbre az akkor kilencszáz éves Regnum Marianum sírját, s tették egyre reménytelenebbé pozícióinkat a következő világégésnek megalapozó úgynevezett békekonferencián. Teleki Pál Vörös térképe mit sem ért a szerb, a román, valamint a cseh fegyverek által kikényszerített *fait accompli*val szemben.

Adózzunk hát annyival a történelmi igazságnak, hogy ne féljünk kimondani: igenis léteztek országvesztő árulók.

Mint ahogyan a darabokra szaggattatott ország néppel összeforrni képtelen, viszont történelmi naivságában, önzésében és veszélyérzet nélküliségében döbbenetes gyermeki vonásokat felvonultató arisztokráciája is megszámláltatott. És híjával találtatott. Paralitikus tehetetlenséggel, a nemzetstratégiai tervezés kompetenciáit nélkülözve kártyázták el azt is, amit talán még meg lehetett volna menteni. Míg a román nemzeti érdekeket szolgálva az Albina Bank magyar birtokokat vásárolt Erdélyben, közben Bukarest a kivándorolni kényszerülő székelyek legnagyobb temetőjévé vált. A népesedési talapzat tektonikai folyamataira végzetesen vaksi, a délvidéki rácjárásokból vagy a Horea- és Iancuféle magyarellenes vérengzésekből semmit nem tanuló, de a saját (?) népével szemben szűkkeblű elitet érintő kritika jogos, akkor is, ha tudjuk, Trianont bizony „jutalmul" kaptuk.

Jutalmul az erkölcsiségére oly büszke Európától, amiért saját vérünket nem sajnálva, 300 éven át védtük a „művelt" Nyugatot az iszlám félhold hódításától.

A keresztény Európa védőpajzsává váltunk, s közben – hogy a Nyugat nyugton fejlődni tudjon – olyan sebeket szenvedtünk, melyekbe kis híján belepusztultunk. S ezt nem valamiféle sziruposan romantikus, hamis hősi pátosz mondatja az emberrel. Hadd idézzem a 16. század végének jeles, s ritka példaként magyarbarát császári tábornokát, Mansfeld generálist, aki a krónikás szerint a németeknek sokszor meghagyta: *„Ne legyenek háládatlanok az magyaroknak, kik sok és nagy országukat elfogyatták magokkal egyetemben az köröszténység mellett, és minket németeket régen kiűzött volna a pogány országunkból, ha ezek nem voltak volna…"*

Megkérdőjelezhetetlen tény: míg országunk színe-virága életét adja a mohácsi síkon, addig a magát Európa legkeresztényibb királyának nevező I. Ferenc francia uralkodó és VII. Kelemen pápa létrehozza a Cognaci Ligát és szövetséget köt azzal a Szulejmán szultánnal, akitől Kőszegnél, Egernél, Drégelynél, Szigetvárnál s megannyi vértől áztatott csatahelyen védtük a keresztény Európát. Míg a 15. század végén, Mátyás idején még magyar volt a Kárpát-medence lakosságának 80 százaléka, addig ez az arány a 18. század elejére – alig 1,6 millió lélekkel – vészjósló 40 százalékra csökkent. Akár vitalitásunk jeleként is értékelhetjük, hogy a trianoni döntésig lepergett két évszázad alatt bő hatszorosára, tízmillió főre növekedett a magyarajkú lakosság száma, de ez a viszonylagos békében eltelt időszakban nem számított kuriózumnak, hiszen ez alatt a hazai románság száma is hárommilliósra duzzadt. A sokszáz évre a Hadak Útjára taszított magyarság soha többé nem tudta kiheverni a török időkben elszenvedett vérveszteséget, márpedig tetszik vagy sem, de Ravasz László püspök a lényegre tapintott, amikor tiszta egyszerűséggel kimondta, hogy *az ország azé, aki teleszüli*. És ne legyen illúziója senkinek, ha elfogyunk, s oldott kéveként széthull nemzetünk, akkor a sírunk körül állók egyikének a szemében sem ül majd gyászkönny, mert bizony tévedett Vörösmarty Mihály.

A demográfiai küzdelemben nem áll jól a szénánk, hiszen amit a török kiűzését és a Rákóczi-szabadságharcot követő két évszázadban begyógyítottunk, a Trianont követő dekádok

mára lerombolták. Hol van már az 1910-es cenzus 54,5 százaléknyi magyar anyanyelvű polgára? Hol van mára a Felvidék, Erdély és a Délvidék egyharmadnyi magyarsága, a kincses Kolozsvár vagy Kassa 80 százalékos magyar többsége? Népirtás, kitelepítés, asszimiláció, elvándorlás, masszívan rossz népesedési mutatók. Mára ismét ott tartunk, mint a 18. század legelején. A Kárpát-medence lakosságának csupán 40 százaléka magyar. Az 1956. június 4-én kihirdetett, sokáig a legliberálisabbak közé tartozó hazai abortuszrendelet sem segített a dolgon, hiszen eredményeként legalább 5 millió magyar magzatot pusztítottak el.

Lehetséges azonban, hogy mindez holmi partikuláris, nacionalista kesergésnek fog majd tűnni abban a népesedési apokalipszisben, ami a minden önmegtagadó hajlama ellenére még mindig a görög filozófia, a római jog és a keresztény erkölcs hármas talapzatára építkező európai civilizációra vár. A 21. századi demográfiai örvénylések által okozott iszonyatos armageddon méretét jól érzékeltetik az arányok. Míg a második világháborút követő években az európaiak adták a Föld lakosságának bő ötödét, addigra ez a mostani század végére 11 milliárdosra növekvő népesség mindössze 5 százaléka lesz. Látva a múltat végképp eltörölni, a mesterségesen gerjesztett bűntudatot viszont mindörökké fenntartani óhajtó, komplexusaiktól frusztrált, szobordöntögető hordák antirasszizmusba csomagolt barbár gyűlöletét, továbbá matematikai pontossággal jósolva a permanens népességrobbanás miatt egyre élhetetlenebbé váló afrikai kontinens kimeríthetetlen méhe által észak felé irányuló tömeges népvándorlás sztrádájára szült embermilliárdokat, akár már most kérdezhetnénk, Trianon árnya felé visszamerengeni mit ér? Trianon100-ra még emlékeztünk, Trianon200-ra már korántsem fogadhatunk ilyen biztonsággal.

Apadó életerőnk válságát látva, nem kell a végítélet harmadik világbéli migrációs özönvízéig várni, ha bizonyságot akarunk szolgáltatni arra, hogy trianonizálódásunk a csonka honban is permanens folyamattá vált.

Már önmagában szörnyű legyengültségünk kor- és kórtünete, hogy Illyés Gyulát segítségül híva itt is mentegetőzéssel kell kezdeni: *„Ez nem sovinizmus és nem is az a fajta fajvédelem, melynek első gondja más fajta üldözése. Nem is fajvédelem ez. Egy nagyratörő és ép testvértelenségében nagyra hivatott, értékes szellem megmentése volna, melyet azonban ma csak úgy menthetünk meg, ha legelőbb eleven testét, a népet mentjük meg. A népet, amely már beletörődött halálába."*

Döbbenetes demográfiai hanyatlásunk jelei nyilvánvalók. Némiképp pótcselekvésnek tűnik a Trianon miatti – mégoly jogos – siránkozás, ha kimondjuk: új diktátumok nélkül is szakadatlanul veszítjük el településeinket, járásainkat. A leginkább a magára hagyott peremterületeken megfigyelhető – az északkeleti Csereháttól, a délnyugati Ormánságig zajló – népességcsere új jövőt formál az érintett vidékeken. Ahol aztán gyökeresen más világ kezdődik.

A baranyai magyarság eltűnését és egy új német honfoglalást dokumentáló Fülep Lajos, vagy az egykézés pusztító járványáról beszámoló kákicsi református lelkész, Kiss Géza még megkaphatta a vádat a két világháború között, hogy csupán rémlátomást vizionálva húzzák a vészharangot. Ha másként is, mint ahogyan elképzelték, de a magyar elmúlás a 21. század elejére végleg elérte a népesedési agónia ikonikus dél-dunántúli tájegységét. Ott már nincs értelme vészharangot kongatni. Legfeljebb a lélekharang szólhat az elárvult ormánsági református templomokban, ha búcsúztatják a kilátástalanságba süllyedt apró falvak még megmaradt magyarságának végső útra induló valamelyik utolsó mohikánját.

Karl von Mansfeld zu Friedenberg (1543–1595)

A Debreceni Egyetem kutatói által 2010 és 2013 között végzett felmérés adatai szerint már akkor – tehát lassan tíz éve – 35 százalék feletti volt az Ormánság településeinek zömét lefedő Sellyei járásban a cigány lakosság aránya. Amennyiben tekintetbe vesszük, hogy köreikben egészen másféle reprodukciós mintázat érvényesül, talán nem járunk messze az igazságtól, ha kijelentük, hogy mostanra nemcsak a gyermekkorúak körében, de talán az egész ottani népességen belül kisebbségbe került az őshonos magyarság. A járáshoz tartozó 38 település lakossága Trianon évében még 22800 főt számlált, ami egy évszázad múltán – 44 százalékos csökkenéssel – 12800 lélekre apadt. A magyarság demográfiai pusztulásának és az etnikai átsruktúrálódásnak természetesen nem állja útját semmiféle járáshatár, így mára az Ormánság ebből a szempontból már nemcsak a szomszédos baranyai járásokba harapott bele, de bekebelezte Dél-Somogyot, sőt, mostanra nekilátott az egész országnak is. Az egyfelől a magyarság részéről megfigyelhető demográfiai kollapszus, a másfelől a környékre 1800 táján érkező, eredendően nem is cigány, hanem a román nyelv archaikus változatát beszélő beások körében tapasztalható demográfiai robbanás gyökeresen rajzolja át a vidék jelenét és jövőjét. Sokan próbálták már feltárni az őshonos lakosság önemésztő egykézésének okát. Hogy az elhibázott úrbérrendezés, vagy valamiféle lelki torzulás vezetett-e a demográfiai katasztrófához, szinte mindegy. Miként az ország népesedési csődje kapcsán – az 1970-es évektől aljas mód támadott és szégyentelen cinizmussal kigúnyolt – Fekete Gyula is hiába figyelmeztetett, úgy az Ormánság pusztulása miatt korábban már mások is feleslegesen verték a lármafát.

Utóbbiak olykor olyan iszonyatos, a jövőt Molochként felzabáló, szörnyűséges szokásrendszerre mutattak rá, ami sehogy sem illett egy vállalható nemzeti önképbe. Ahol a bába tanácsára az elvett és eltüntetendő magzatot a faluban a disznókkal volt szokás megetetni, mert így volt legbiztosabb, hogy nem marad nyoma a bűntettnek, ott valami végleg meghasadt…

A most 80 lelket számláló, szinte teljesen cigánnyá vált Marócsa népessége a 20. század legelején még 429 fő volt. Színmagyar, református község. Trianon évében már csak 362 embert találtak a felmérőbiztosok. Az etnikai arányok eltolódása az 1930-as években megindult. 1937-ben 280 lakosából 220 magyar (közülük 200 református, 20 „beköltözött") és 60 letelepített cigány volt. Az őshonos református magyarság száma és aránya az egykézés következtében fokozatosan csökkent, 1936-ban a falu 12 elsősosztályos tanulója közül 8 cigány, 3 „beköltözött" magyar és 1 református volt.

E sorok írójának szűkebb pátriájában – Dél-Somogyban – sem volt mindez ismeretlen jelen-

ség. Helytörténeti kutakodásaim során számos dokumentumra bukkantam, amelyek azt mutatják, hogy akkoriban legalább még beszéltek a vidéki magyarság demográfiai pusztulási folyamatairól, s keresték a gyógyírt a bajokra. A környék egyik legjelentősebb földesura, gróf Széchenyi Imre már 1892. április 4-ei akadémiai felolvasása során felhívta a figyelmet erre. A törvénytelen magzatelhajtással biztosított egygyermek-rendszer gócpontjaként a megye délkeleti részét – a Nagyatádi és Szigetvári járások területét – jelölte meg. Pontosan azt a helyet, ahol 1896-ban, ezekből kiválva, Barcs központtal létrejött az új járás. Az egykéző falvakban egyfajta torz szellemiség lett úrrá; a több gyermek vállalása kirekesztéshez, gúnyolódáshoz vezetett, előfordult, hogy a többgyermekes anyákat anyapatkánynak csúfolták. Gróf Széchenyi Aladár Népesedés és nemzeti nagyság című 1910-es munkájában idéz egy két évvel korábbi Somogy megyei alispáni jelentésből: *„arról szereztem tudomást, hogy rövid házasság alatt egy ismételten szülő anyát Darány községben a lakosság gúnyolódásának és megrovásának teszi tárgyává, okolván különösen a község bábáját, aki az előző szülés után nem gondoskodott róla, hogy az újabb születés lehetetlenné tétessék."*

„(…) új diktátumok nélkül is szakadatlanul veszítjük el településeinket, járásainkat."

Széchenyi Imre már évtizedekkel korábban látta, hogy a gazdasági – agrár – viszonyokba való beavatkozás nélkül hathatós megoldás nem születhet. 1883-ban foglalta össze a *Homestead és birtokminimum*ban a kérdés lényegét. A földbirtok szabad oszthatósága, az utódok kötelező örökösödése miatt, a vagyon hamar – akár egy nemzedéknyi idő alatt – szétaprózódhatott. *„A nőtestvérek kifizetése az első adósság felvételére adott alkalmat. Ahol az állatállomány értékesítése a nőtestvér kifizetését máris lehetővé tette, ott is ugyanaz volt a következmény, ti. a kisbirtokos forgótőkéjét pusztította el… Forgótőke híján persze nem emelkedhetett a gazdálkodás belterjessége sem, s így szigorúan érvényesült az a szabály, hogy az osztozkodott gyermekeknek számával osztott mértékben kevesebb jövedelemből is kellett megélni… A forgótőke hiánya minden gazdasági fejlődésnek útját vágta, és rikítóan szeme elé tárta a kisbirtokosoknak a sokgyermekű család hátrányait…"*

Huszonnégy év múlva, az 1907-es februári megyegyűlésen Széchenyi Aladár törvényi intézkedések foganatosítását javasolta a kérdés megoldása érdekében. Véleménye szerint jogszabályi háttér kidolgozásával Magyarországon is meg kell honosítani a paraszti hitbizományok rendszerét. *„Az oszthatatlan családi birtok évszázadokra biztosítja családok és nemzetek boldogulását, míg az egyenlő örökösödés elszegényedésre juttat"* – vélte Anglia prosperitása és a teljesen elszegényedő Írország példája alapján.

Mint tudjuk, ebből semmi sem lett. Azt is tudjuk, hogy a jelzett problémák pár kilométerrel és egy-két faluval arrébb, az Ormánság szívében még súlyosabbak voltak. Az eredményt ismerjük. Eltűnésünk, s vele a szociokulturális hanyatlás mértéke akkor is szívbe markoló lenne, ha kényszerítenénk magunkat – nem teszszük – az érzelemmentes megközelítésre. Ami ma Csenyéte, az holnap Borsod. Ami ma az ormánsági Gilvánfa, az holnap Baranya. Holnaputánra pedig az ország.

Nemrég látott napvilágot annak a szociológiai kutatásnak az eredménye, melyet a hazai zsidóságról készítettek a CEU professzora, Kovács András vezetésével. A projekt érdekében az összes magyarországi zsidó szervezet összefogott, és kérdőíves felmérésnek köszönhetően alapvető információkkal gyarapodhattunk a magyarországi zsidóság összetételéről, identitásáról és világnézetéről. De nem erről kívánok értekezni – akit érdekel a dolog, könnyen utánajárhat a részleteknek, akár a világhálón is. Témánk szempontjából most inkább az az érdekes,

hogy ha elfogadjuk annak alapigazságát, hogy a 21. századi Magyarország egyik legfontosabb sorskérdése a cigány–magyar együttélés ügye, a cigányság integrációjának feladata lesz, akkor miért van az, hogy megengedjük magunknak az önsorsrontó luxust, hogy a legnagyobb – egyébként egyáltalán nem homogén, hanem eredetében, nyelvében, identitásában, a többségi nemzethez való viszonyulásában igenis roppant differenciált – hazai nemzetiség esetén ne rendelkezzünk ilyesféle felmérésekkel, átfogó képet nyújtó kutatási eredményekkel?

Félreértés ne legyen, természetesen nem bűn vállalni az identitást, ez alapvető jog. Viszont látni kell, hogy vannak, akik az üldözéstörténeti narratíva hamis alapjaira építkezve egy egységes, mesterségesen konstruált cigány nemzetépítés célját tűzték a zászlajukra.

De az se legyen titok, mi örülnénk annak, ha ezzel szemben a cigányságon belül nőne a roma származású, ám magukat határozottan a magyar nemzethez soroló emberek száma. Akik csakis és kizárólag magyarnak érzik magukat. Miként az is örvendetes lenne, ha a magukat kifejezetten a magyarsággal szemben meghatározó romákkal ellentétben nőne azoknak a cigányságon belüli aránya, akik a cigány művész, Pély Tamás kettős aranypánt hasonlata szerint cigány identitásuk mellett legalább olyan büszkén magyarnak is vallanák magukat.

Kemény Istvánék egy majd' húszéves, 2003-as felmérése elgondolkodtató tendenciákra világít rá. Azt, hogy azóta miként alakultak e folyamatok, sűrű, de nem jótékony homály fedi. A kutatóknak sajnos nem állt módjukban óriási mintával dolgozni, ám a vizsgálat – a csaknem két évtizeddel korábbi állapot szempontjából – reprezentatívnak tekinthető. Míg a magyar anyanyelvű romungrók jelentős része nemzetiségi tekintetben távolodott a magyarságtól, és köreikben már kisebbségbe szorultak a magukat csak magyarnak vallók, addig ezzel ellentétes folyamat zajlott le az integrálódás útját választó dél-dunántúli beásoknál, ahol többségbe kerültek az asszimilánsok. A később érkező, sokszor még kétnyelvű, vagy a nyelvcserén csak nemrég átesett baranyai – s benne az ormánsági – beások mintegy fele (a zalai és a somogyi beásokkal együtt több mint 62 százalékuk) tisztán magyar nemzetiségűnek tekinti magát. Velük szemben a kutatás által érintett borsodi falvak cigány lakossága, akiknél már a dédszülők dédszülei is magyar anyanyelvűek voltak, s akiknek jelentős része – *horribile dictu* – lecsúszott parasztból asszimilálódott cigánnyá (hiszen szociológiai értelemben nemcsak gádzsósodásról, hanem a marginalizálódó rétegek esetében kifejezett elcigányosodásról is beszélhetünk), alig 6 százaléka nyilatkozott úgy, hogy nemzetiségi értelemben csak és kizárólag magyarok volnának. Az akkulturáció működhet tehát *vice versa*.

Tisztában kell lennünk azzal, hogy lehetnek olyanok – belső és külső szereplők, külföldi titkosszolgálatok –, akik érdekeltek az ellentétek szításában, a nemzetiségi szakadék mélyítésében, ezért a mindenkori hatalomgyakorlóknak bölcs politikával kellene viszonyulniuk a kérdéshez, s preventív lépésekkel elejét venni a társadalmi-politikai feszültségek növekedésének, anélkül, hogy a problémát elhallgatnák.

Abba, hogy egy esetlegesen eszkalálódó helyzetben egyesek szerint mi várhat sok ártatlan, védtelen, kiszolgáltatott emberre hazánk állami szervek által szinte magára hagyott, hátrányos helyzetűvé amortizálódott kistelepülésein, a roncstársadalmi gettóvá züllött régiókban, Kertész Ákos – négy évvel ezelőtt, a *Kanadai Magyar Hírlap*ban megjelent – gonosz víziója enged bepillantást nyújtani: *„Jönnek ezek a szívós, végsőkig elkeseredett, mindenre elszánt, vérben forgó szemű fekete srácok, jönnek a késsel a foguk között, jönnek öngyilkos, kamikaze-bátorsággal, és nem lesz irgalom! És rohadt sok vér fog folyni…"*

1784 véres ősze, a Horea–Closca-féle erdélyi barbár magyarirtás újratöltve?

Ne becsüljük le a szó erejét! Még a trianoni csonkításhoz a hamis ideológiai érveket annak idején legyártó, „a magyar faj brutális uralmáról" hazudozó, de a „brit gyarmatpolitika rothadó hullahegyeiről" álságos mód megfeledkező, antant-propagandista Seton-Watson és Wickham Steed is megnyalná az ujját egy ilyen leplezetlenül elfogult írást olvasva. Nem beszélve a fortyogó magyarellenesség legmélyebb kútjából előbugyogó hozzászólásokról.

A történelem még nem ért véget, rajtunk is áll, hogy miként alakíthatnánk egy valóban szebb jövendőt.

Felhasznált irodalom

B· Szabó János: *A mohácsi csata*. 3. kiad. Budapest, 2013, Corvina.

Bánffy Miklós: *Erdélyi történet*. I–III. köt. Budapest, 2012, Helikon.

Csapó Endre: Európa Trianonja. *Magyar Élet* 2018. augusztus 16-i sz. Online forrás: https://felvidek.ma/2018/08/europa-trianonja

Cserti Csapó Tibor: *A cigány népesség a gazdasági-társadalmi térszerkezetben*. Pécs, 2011, PTE BTK Oktatáskutató Központ.

Délvidéki S. Attila: *Fejezetek a rácjárások történetéből*. Lángoló temetők. *I. köt*. H. n, 2009, Szerzői kiadás.

Fekete Gyula: Véreim, magyar kannibálok*!* Budapest, 1992, Magvető.

Fülep Lajos: *A magyarság pusztulása*. Budapest, 1984, Magvető.

Hegyi Klára: *Egy világbirodalom végvidékén*. 2. kiad. H. n, 1982, Gondolat.

Illyés Gyula: Pusztulás. Úti jegyzetek. *Nyugat* 1933. 17–18. sz. Online forrás: https://epa.oszk.hu/00000/00022/00562/17577.htm. És uő: A magyarság pusztulása. *Nyugat* 1933. 20. sz. Online forrás: https://tinyurl.com/y558q5zd

Kemény István – Janky Béla – Lengyel Gabriella: *A magyarországi cigányság, 1971–2003*. Budapest, 2004, Gondolat – MTA Etnikai-nemzetiségi Kisebbségkutató Intézet.

Kertész Ákos: Cigánysors – istenverés. Online forrás: https://kanadaihirlap.com/2016/05/06/ciganysors-istenveres

Kiss Géza: *Ormányság*. 3. kiad. Budapest, 1986, Gondolat.

Kratochvil Károly: A székely hadosztály. *1918–19. évi bolsevistaellenes és ellenforradalmi harcai*. Máriabesnyő, 2017, Attraktor.

Kristófy Géza – Kurtz Géza: *A cs. és kir. „Albrecht főherceg" 44. gyalogezred és a cs. és kir. 105. gyalogezred története*. Budapest, é. n., Merkantil.

Magyarország történeti demográfiája, 896–1995. Budapest, 1997, KSH.

Nagy László: *Az erős fekete bég. Nádasdy Ferenc*. H. n, 1987, Zrínyi.

Nagy Pál: *Beás cigányok a Kárpát-medencében. Historikus metszetek a 18–19. századból*. Pécs, 2020, Pécsi Tudományegyetem BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék.

Pach Zsigmond Pál – R. Várkonyi Ágnes (szerk.): *1526–1686. Magyarország története. Tíz kötetben. 3/1. köt*. Budapest, 1985, Akadémiai.

Pénzes János – Tátrai Patrik – Pásztor István Zoltán: A roma népesség területi megoszlásának változása Magyarországon az elmúlt évtizedekben. *Területi statisztika* 58. évf. (2018) 1. sz. Online forrás: https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/terstat/2018/01/ts580101.pdf

Raffay Ernő: *Politizáló szabadkőművesség*. 2. kiad. Köröstárkány–Kápolnásnyék, 2019, Kárpátia Stúdió.

Raffay Ernő: *Harcoló szabadkőművesség*. 2. kiad. Köröstárkány–Kápolnásnyék, 2019, Kárpátia, Stúdió.

Raffay Ernő: Szabadkőművesek Trianon előtt. 5. kiad. Köröstárkány–Kápolnásnyék, 2019, Kárpátia, Stúdió.

Széchenyi Aladár: Népesedés és nemzeti nagyság. Budapest, 1910, Stephaneum.

Széchenyi Imre: *Homestead és birtokminimum*. Budapest, 1893, k. n.